

روحانی در دیدار رئیس‌جمهور ونزولا: تداوم ر‌ایزنی میان کشورهای صادرکننده نفت ضروری است

سیاسی

رئیس‌جمهور کشورومان طی سخنانی در اجلاس سران سازمان همکاری اسلامی در حوزه علم و فناوری تاکید کرد که باید به جای هراس از رشد روزافزون علم و فناوری و گریز از آن، قدرت انتخاب و انطباق جوامع مسلمان را بالا برد.

به گزارش ایسنا، بخش‌هایی از این سخنرانی به شرح ذیل است:
پشم الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
جناب آقای نورسلطان نظربایف؛ رئیس‌جمهور محترم‌کشور برادر قزاقستان ؛ روسای محترم کشورهای اسلامی؛ دبیرکل محترم، خانم‌ها، آقایان!

همه ما بر این مسئله اتفاق نظر داریم که جهان اسلام بخشی مهم و موثر، در منظومه جهانی است. و توان‌مندی، پیشرفت و ثبات آن، مایه توان‌مندی، پیشرفت و ثبات جهان خواهد بود. روشن است که در ضعف، عقبماندگی و از هم‌گسیختگی جهان اسلام نیز، صلح پایدار، توسعه همه‌جانبه و همگرایی موثر جهانی ناممکن می‌شود. پس هم‌رایی و همراهی و همکاری ما اعضای جهان بزرگ اسلام برای ورود به جهان توسعه‌یافته در واقع تلاشی مشترک، برای ساختن جهانی به دور از جهل، فقر، جنگ و خشونت است.

همکاری در حوزه علم و فناوری هم از آن حیث که نقش پیش‌سران در توسعه بخش‌های مختلف

انتقاد مسجدجامعی از رویکرد شهرداری در اربعین

عضو شورای شهر تهران از لزوم محوریت موضوع خدمات شهری در اربعین امسال خبر داد.

به گزارش انتخاب، احمد مسجدجامعی و واکنش به گزارش معاون شهردار درباره هزینه‌کرد شهرداری برای اربعین گفت: امسال پیشنهاد می‌شود محوریت خدمات را در حوزه خدمات شهری و نه کارهای دیگر بگذاریم، چراکه در سال‌های قبل به دلیل برخی مشکلات لازم بود که شهرداری وارد شود اما حالا مراسم اربعین در امنیت کامل برگزار می‌شود.

وی با بیان اینکه هزاران سال است که مردم اربعین را زنده نگه داشته‌اند، تصریح کرد: سعی کنیم روح اقدامات سخت‌افزاری در شما رسوخ نکند و حس مهربانی تحت‌الشعاع رفتارهای مکتبکی قرار نگیرد.

عضو شورای شهر تهران با اشاره به اینکه به دلیل پول زیادی که در اربعین توسط شهرداری صرف می‌شود و نگران از بین رفتن اقدامات مردمی هستیم، گفت: در آیین‌های مردمی به مردم نظم‌بخشی و دخل و تصرف نکنید و مفاهیم دینی را سطحی نکنیم.

مسجدجامعی افزود: در کر بلا سروسوی بهداشتی بسیار ضروری است و پیشنهاد می‌شود شهرداری به جای پتو و غذا، سروسوی بهداشتی بسازد و اقدامات شهرداری باید وجه تکمیلی اقدامات مسئولان کر بلا باشد چراکه استاندار کر بلا به کامیابی گفت ما نهال می‌کاریم اما شما می‌آیید برای بریا کردن چادر نهال‌ها را می‌کنید، بنابراین این اقدامات نباید در تعارض با یکدیگر باشند.

در خواست ابوالغیط از بارزانی برای به تاخیر انداختن موعد همه‌پرسی استقلال

دبیرکل اتحادیه عرب از رئیس اقلیم کردستان عراق درخواست کرد همه‌پرسی استقلال را به تاخیر انداخته و با بغداد تحت نظارت بین‌المللی مذاکره کند.

به گزارش ایسنا، مسعود بارزانی رئیس اقلیم کردستان عراق در دیدار با احمد ابوالغیط دبیرکل اتحادیه عرب در اربیل درباره تحولات عراق و همه‌پرسی استقلال اقلیم گفت‌وگو کرد.

ابوالغیط نقش پیش‌مرگ‌ها در نابودی داعش و آزادی موصل را ستود. وی نسبت به برگزاری همه‌پرسی استقلال کردستان ابراز نگرانی کرده و از بارزانی خواست همه‌پرسی را به تاخیر بیندازد و با بغداد تحت نظارت بین‌المللی مذاکره کند.

بارزانی در مقابل تاکید کرد: تصمیم برگزاری همه‌پرسی یک تصمیم شخصی نیست که بتوان به سادگی آن را به عقب انداخت. این تصمیم مردم کردستان و گروه‌های سیاسی اقلیم است.

وی گفت: تجربه ناکام در مراحل مختلف و عدم اجرای بند شراکت و قانون اساسی موجب بی‌اعتمادی اقلیم کردستان شده و مردم ما را به اتخاذ این تصمیم ترغیب کرده است. همه‌پرسی در موعد مشخص شده برگزار خواهد شد و مردم کردستان راه‌های مسالمت‌آمیز و مذاکره برای تضمین حقوق‌شان را در پیش خواهند گرفت.

ابوالغیط در سفرش به عراق با حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق در بغداد دیدار و درباره تحولات سیاسی و امنیتی و جنگ با تروریسم گفت‌وگو کرد.

ابوالغیط پیروزی‌های ارتش عراق در جنگ را ستود و بر وحدت عراق و عدم اتخاذ اقداماتی که ثبات و وحدت این کشور را از بین ببرد، تاکید کرد.

وی بر لزوم متمرکز شدن بر آزادی بقیه مناطق و احترام به اصل مذاکره و پای‌بندی به قانون اساسی برای حل مشکلات تاکید کرد.

رئیس‌جمهور در دیدار رئیس‌جمهور ونزولا، تداوم رایزنی میان کشورهای صادرکننده نفت را ضروری خواند و اظهارداشت:تلاش‌های اعضای اوپک و غیراوپک و به‌ویژه ونزولا برای کاهش تولید و پایداری و تعادل بهای نفت دستاوردهای مثبتی داشته است که تداوم این تلاش‌ها ضروری است. به گزارش ایلنا، حجت الاسلام حسن روحانی روز یکشنبه در این دیدار که در حاشیه نشست سران کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در عرصه علم و فناوری، در آستانه پایتخت قزاقستان انجام شد، به موضوع معضل تروریسم در عرصه جهانی اشاره کرد و گفت: خوشبختانه کشورهای در حال مبارزه با تروریسم در منطقه، دستاوردهای ارزنده‌ای داشته‌اند به طوری که اکنون شرایط برای تروریست‌ها در عراق و سوریه بسیار وخیم است و با شکست تروریست‌ها در منطقه نیز زمینه دخالتهای خارجی محدود خواهد شد.دکتر روحانی روابط ایران و ونزولا را نیز روابطی رو به توسعه خواند و اظهار داشت: تشکیل کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور، گامی مهم در جهت تقویت همکاری‌های مشترک است.

رئیس‌جمهور در اجلاس سران سازمان همکاری اسلامی:

باید به جای هراس، قدرت انتخاب و انطباق جوامع مسلمان را با رشد روز افزون علم بالا برد

اقتصادی را دارد، برای رشد و همگرایی کشورهای اسلامی تعیین کننده است و هم از آن جهت که با جوانان و دانشگاه‌ها سر و کار دارد و با ایجاد فضای امید و سازندگی و اشتغال‌زائی، ریشه‌های گرایش به افراط و تروریسم را می‌خشکاند، از اهمیت سیاسی و اجتماعی راهبردی برخوردار است.

اما متأسفانه امروز بحران‌های متعددی جهان اسلام را به چالش کشیده است، جنایات افراطیون در میانمار علیه مسلمانان روهینگیئا، فجاع انسانی گروه‌های افراطی در سوریه و عراق، تداوم اقدامات نظامی علیه مردم یمن، نیاز به همبستگی و اتحاد امت اسلامی راه هر زمان دیگر بیشتر کرده است.

دیروز جهان اسلام، دوران شگوفای علمی، فرهنگی و تمدنی بود، آیا نمی‌شود که امروز آن نیز به سوی نوآوری، خلاقیت و رشد برود و در کنار عقلانیت و اخلاق، جهانی عاری از خشونت و افراطی‌گری را خلق کند؟ خانم‌ها، آقایان!

من افتخار نمایندگی ملتی را دارم که در دو دوره تمدنی پیش از اسلام، و پس از اسلام از پرچمداران علم و فرهنگ در تاریخ بشری بوده است. ایران در دوره هخامنشی و ساسانی، مهد پرورش علم و فرهنگ، و پایگاه گسترش دانش و ادب و مدیریت در جهان بود. روح ایرانی با ایجاد محیط سیاسی و اجتماعی مبتنی بر اخلاق و حقوق انسانی، زمینه جذب دانشوران و تاجران و معماران از سراسر جهان

را فراهم آورد و بستر آفرینش جلوه‌های درخشان تمدن بشری در تخت جمشید و گنجینه علوم و فنون در کتابخانه‌های آسیا را بنا نهاد. امروز، بار دیگر امت اسلامی در مواجهه با مرحله نوینی از جهش در تمدن بشری و در آستانه تحولات عظیم اقتصاد دانش بنیان، با یک انتخاب تاریخی روبرو است. انتخاب میان رویکرد فعال و اصیل و مشارکت‌جویانه، که با حفظ اصالت‌های فرهنگی در تعاملی سازنده از تجارب و دستاوردهای دیگران نیز بهره می‌گیرد، و یا رویکرد منفعلانه‌ای که در طرف افراط به انزوا، و در طرف تقریض، به خود باختگی منتهی می‌شود.

باید به جای هراس از رشد روزافزون علم و فناوری و گریز از آن، قدرت انتخاب و انطباق جوامع مسلمان را بالا ببرد. مهم‌ترین ضرورت‌های توسعه علوم و فنون جدید برای ما ایجاد شرایط مطمئن سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصاد برای جذب و هضم آن‌هاست. به علم و فناوری اکتفا نکنیم، راهبردها و راهکارهای دستیابی به آن‌ها را بیاییم.

آقای رئیس، خانم‌ها، آقایان!

ما کشورهای اسلامی، برای اینکه صاحب علم و فن شویم باید هم جوامع خود را در درون برای این کار توانمند کنیم و هم در منظومه کشورهای اسلامی تحرکی نو در این زمینه به وجود آوریم. ما آمده‌ایم که بگوئیم می‌توانیم و باید به نام علم و فناوری و به اتکای دیپلماسی علمی، زمینه‌های مشترک برای توانمندی هرچه بیشتر و ایجاد

یک عضو حقوق‌دان شُورای نگهبان گفت: قبلا هم گفته‌ام خیلی به مسائل شرعی نمی‌پردازم اما برداشتم با وضعیت فعلی قانون اساسی این است که در حال حاضر پذیرش خانم‌ها به عنوان رِجل سیاسی شاید یک مقدار مشکل باشد.

به گزارش ایلنا،نجات‌الله ابراهیمیان درباره آخرین تصمیمات شُورای نگهبان درباره شناخته‌شدن زنان به عنوان رِجل سیاسی یا بیان اینکه هنوز این مباحث در شُورای نگهبان ادامه دارد، گفت: در حال حاضر مباحث شُورای نگهبان درباره سیاست‌های کلی و تفسیر پیرامون شناخته شدن زنان به عنوان رِجل سیاسی به جمع‌بندی نرسیده است.

وی تاکید کرد، ان‌شالله با پایان یافتن این مباحث، نظر رسمی شُورای نگهبان در این مورد توسط سخنگو و با دبیر اعلام می‌شود، اگر چیزی

توسط من و یا در گذشته مطرح شده نظر شخصی است و نظر شُورای نگهبان نیست.

این عضو حقوق‌دان شُورای نگهبان با اشاره به اینکه برخی مسائل شرعی را مانع اطلاق رِجل سیاسی برای زنان بیان می‌کنند، عنوان کرد: من قبلا هم گفته‌ام خیلی به مسائل شرعی نمی‌پردازم اما برداشتم با وضعیت فعلی قانون اساسی این است که در حال حاضر پذیرش خانم‌ها به عنوان رِجل سیاسی شاید بی مقدار مشکل باشد.

ابراهیمیان در پاسخ به این سوال که آیا ممکن

رئیس‌جمهور قزاقستان خطاب به حسن روحانی:

جناب‌عالی در مسئله هسته‌ای تلاش‌های زیادی کردید

بود و از این پس، علم و فناوری نیز به اوصاف این شهر اضافه خواهد شد. وی قزاقستان را کشوری مهم در منطقه و سازمان همکاری اسلامی دانست و اظهار کرد: روابط تهران و آستانه در ۲۵ گذشته همواره رو به رشد بوده و ما نیز از توسعه همکاری‌ها استقبال می‌کنیم.

دو کشور در موضوعات مورد علاقه طرفین و در مسائل بین المللی همواره همکاری و همراهی‌های سازنده‌ای داشته‌اند. نورسلطان نظربایف رئیس‌جمهوری قزاقستان نیز در این دیدار با تشکر از حضور دکتر روحانی در این اجلاس، آن را برای کشورش بسیار حائز اهمیت توصیف کرد. وی گفت: انتخاب دوباره

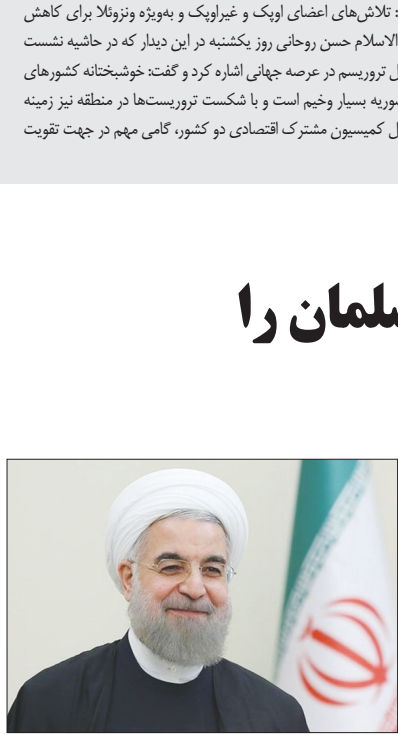
سخنگوی هیئت منصفه دادگاه مطبوعات:

انتخاب، مجرم شناخته شد

شد، گفت: امروز به پرونده خیر‌گزاری ایلنا در ارتباط با انتشار اخبار مربوط به شلاق خوردن برخی از کارگران معدن آق دره با اتهام نشر اکاذیب رسیدگی شد که پس از بررسی‌های صورت گرفته با نظر اکثریت هیئت منصفه دادگاه مطبوعات ایلنا مجرم شناخته شد.

سخنگوی هیئت منصفه دادگاه مطبوعات خاطر‌نشان کرد: امروز باید پرونده خیر‌گزاری دانشجو هم رسیدگی می‌شد اما به علت نرسیدن ابلاغ حضور در دادگاه در وقت مقرر به پیشنهاد رئیس دادگاه و موافقت هیئت منصفه دادگاه مطبوعات رسیدگی به آینده موکول شد.

وی افزود: همچنین به پرونده مدیر‌مسئول نشریه تماشا و روزنامه ۷ صبح به اتهام انتشار نشریه بدون نام مدیر مسئول و استفاده اِبزای

ظرفیت‌های مکمل در جهان اسلام را دنبال کنیم. آقای رئیس، سران محترم کشورها، خانم‌ها، آقایان! این اجلاس ظرفیت آن را دارد که به نقطه عطفی در تاریخ همکاری‌های علمی جهان اسلام بدل شود. باینهم به دور از تفرقه‌افکنی‌های دشمنان اسلام و قدرت‌های جنگ‌طلب که نفع خود را در دوری ما از همدیگر می‌بینند، عرصه‌هایی نو برای همکاری‌های علمی و فناورانه و برای نوسازی هرچه بیشتر کشورها باز کنیم. فضاهای مشترک سیاسی، اقتصادی و نوآوری اعلام می‌کنم.

در پایان، به نام ملت بزرگ ایران، آمادگی جمهوری اسلامی ایران با همه کشورها و ملت‌های اسلامی را برای همکاری همه جانبه در عرصه علم و فناوری و نوآوری اعلام می‌کنم. یقین داشته باشیم که هر گام ما برای همگرایی و همسویی، بی‌شک پاری خداوند را هم در پی خواهد داشت که نوبدمان داده است.

ابراهیمیان عضو حقوق‌دان شُورای نگهبان:

پذیرش خانم‌ها به عنوان رِجل سیاسی در حال حاضر مشکل است

است استنباط به مسائل شرعی مانعی برای حضور زنان به‌عنوان وزیر شود، گفت: قانون اساسی انتخاب و شرایط وزیر را به قانون عادی محول کرده است این قانون در مورد شخص وزیر و ویژگی‌های آن حکمی نداده است.

وی ادامه داد: ممکن است کسی بگوید از حیث شرعی خانم‌ها نمی‌توانند وزیر شوند یا هر سمت دیگری را بر عهده بگیرند این‌ا ارتباطی با قانون اساسی ندارد همچنین باز هم تکرار می‌کنم من صاحب فتوا نیستم و این سوال را باید از متخصصان فتوا بپرسید.

این حقوق‌دان شُورای نگهبان درباره این که چه زمانی نظر نهایی درباره به رسمیت شناختن زنان به عنوان رِجل سیاسی اعلام می‌شود، عنوان کرد: بحث تفسیر پایانی هنوز صورت نگرفته که متعاقب آن سیاست‌های کلی و شرایطش مشخص شود.

یادداشت

گزینه‌های اقتصادی پیش روی دولت آینده

مجید بهمن زاده – حقوق‌دان

آیا دولت دوازدهم توان کنترل تورم با استفاده از تداوم سیاست‌های انقباضی فعلی را خواهد داشت؟ با آغاز دولت یازدهم به‌عنوان دولتی که میراث‌دار مشکلات عدیده اقتصادی نظیر تورم ۴۰ درصدی و رشد منفی ۵ درصدی بود، سیاست عمومی دولت در اقدامی تک بعدی بر کنترل نسبی تورم اقتصادی قرار گرفت، که متأسفانه اعمال چنین رویکردی در حوزه اقتصاد، نه تنها باعث تحمیل رکود شکننده بر جامعه شد، بلکه موجب شد تا دولت تدبیر و امید نیز توفیق چندانی در زمینه کنترل نقدینگی در کشور حاصل نکند و میزان نقدینگی کشور در ابتدای سال ۹۵ به دوبرابر میزان نقدینگی در پایان سال ۹۱ رسید. اگرچه کنترل تورم با چنین تأتیک اقتصادی اولیه‌ای از سوی برخی فعالین سیاسی واقتصادی بعنوان موفقیت دستگاه اجرایی قلمداد شد، اما واقعیت این است که کنترل نرخ تورم با این متد تک بعدی، هزینه‌های بسیاری را بر صنعت، تولید و اقشار آسیب‌پذیر و طبقات محروم جامعه تحمیل کرده است. تا جایی که اقلامی نظیر هزینه‌های ضروری بهداشت فرآیند در طولانی مدت، جامعه را با مشکلات روحی و روانی بسیاری مواجه خواهد کرد. از طرفی به‌نظر نمی‌رسد که بخش اقتصادی دولت نیز راهکار عملی و اجرایی درستی در اختیار نداشته باشد، سخنگوی دولت صحبت از برنامه تأمین نقدینگی ۱۷۰۰۰ واحد تولیدی به میان آورد که این رویکرد، همان تداوم سیاست توزیع پول در دولت‌های قبل است که نتیجه‌ای جز افزایش میزان نقدینگی و وابستگی بیش از پیش صنعت تولید به دولت را در بر نخواهد داشت. لذا به‌نظر می‌رسد در دولت دوازدهم شاهد تداوم سیاست توزیع پول در حوزه‌های مختلف جهت چرخش اقتصادی خروج از رکود خواهیم بود. بر همین اساس، افزایش تورم در دولت آینده، نتیجه اجتناب ناپذیر تداوم سیاست‌های فعلی دستگاه اجرایی خواهد بود. اما با نگاهی به رویکرد اقتصادی دولت‌های موفق و لزوم استفاده از تجربیات اقتصادی دیگر کشورها، ضرورت دارد تا دولت آینده ایران ازسیاست‌های حمایتی غیرپولی برای خروج از بحران اقتصادی و رکود موجود بهره‌مند گردد. بر همین اساس دولت می‌تواند تا به جای روش توزیع نقدینگی میان بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی و عدم امکان نظارت کامل بر عملکرد مالی این بنگاه‌ها، ضمن اعمال سیستم چرخشی و مبادله‌ای در قالب توزیع مواد اولیه، مورد نیاز کارخانجات و به‌کارگیری روش‌های نوین نظیر خرید تضمینی تولیدات استاندارد کارخانجات، توزیع فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی، توزیع کارت‌های خرید ویژه کارگران و کارمندان این بنگاه‌ها را جایگزین سیستم منسوخ توزیع نقدینگی نماید. از طرفی ضرورت دارد تا دولت آینده، تغییرات بنیادین را در ساختار بانک مرکزی بعنوان تشکیلاتی که صرفاً وظیفه توزیع بودجه مصوب سالیانه را به دستگاه‌های دولتی به‌عهده داشته و نظارتی نه چندان شایسته بر بانک‌ها اعمال می‌کند را مد نظر داشته‌وبه عنوان پشتیبان تولیدکنندگان و صادرکنندگان داخلی ایفای نقش کند. توجه به صنعت توریسم و حوزه هنر و موسیقی نیز می‌تواند به‌عنوان جایگزین سرمایه‌گذاری‌های طولانی‌مدت دولت در صنایع نفت و گاز، جایگزین سیاست‌های انقباضی دولت جهت خروج از رکود و بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی در کوتاه‌مدت شود.

تحلیل

تگاه متفاوت عباس عبدی به مسئله حصر؛

این موضوع حقوقی و قضایی نیست

عباس عبدی در روزنامه اعتماد نوشت: این روزها موضوع حصر دوباره به مسئله‌ای محوری یا

حداقل قابل توجه در عرصه سیاست ایران تبدیل شده است.

علت نیز وضعیت جسمی و بیماری آقای کروبی و نیز اظهار نگرانی فرزندان آقای موسوی در خصوص وضعیت سلامت پدر و مادرشان است.

در این یادداشت می‌کوشم که به بخشی از ابعاد این موضوع بپردازم. روندی که پس از انتخابات سال ۱۳۸۸ یا حتی پیش از آن آغاز شده بود به ناچار به یک شکاف بزرگ سیاسی ختم می‌شد. با ادامه مسائل پس از خرداد ۱۳۸۸ نیز روشن بود که وضعیت ناپایدارتر از آن است که به همان صورت ادامه یابد.

بنابراین با حصر آقایان موسوی و کروبی به همراه همسران‌شان یک دوره سیاسی پس از ۱۳۸۸ به پایان رسید.

از همان زمان ماهیت حصر موضوع بحث قرار گرفت. برای روشن‌تر شدن مسئه باید گفت که عموم بازداشت‌شدگان در دادگاه‌ها محاکمه شدند و مراحل معمول رسیدگی کامیابش انجام شد.

هرکدام حکمی بدوی گرفتند و سپس احکام تجدیدنظر نیز صادر و در طول زندان نیز کامیابش مقررات زندانی شامل حال آنان شد. ملاقات‌های هفتگی، امکان استفاده از تلفن (اگر نه برای همه) و حتی ملاقات‌های حضوری و مرخصی نیز به تناسب وجود داشت. از همه مهم‌تر اینکه پس از آن‌ها پس از اتمام حکم آزاد شده‌اند و پرونده‌های آنان منخومه تلقی می‌شود. بسیاری از آنان هم از آزادی نیز اتفاقات و خاطرات دوره زندان را در تاریخ و گذشته سپرده‌اند و در چارچوبی که گمان می‌کنند، درست است در حال فعالیت هستند یا حتی مشغول اموری جز سیاست شده‌اند.

اکنون پرسش این است که ماهیت حصر چیست؟

آیا مثل زندانی کردن دیگران است؟ زندان ماهیت مجازاتی دارد. به همین دلیل باید براساس احکام قضایی دادگاه‌ها اعمال شود و باید مستند به قانون جزا و در چارچوب آیین دادرسی باشد. اگر حصر ماهیت مجازاتی دارد حتما و ضرورتا باید مبتنی بر احکام قضایی و قانون جزا باشد به همین دلیل باید روال قانونی رسیدگی‌های قضایی در مورد آنان انجام شود.

از این ره، این حصر نمی‌تواند نقش مجازاتی داشته باشد. همچنان که حصر مرحوم آیت‌الله منتظری نیز فاقد چنین وجهی بود. ممکن است این پرسش پیش آید که پس وجه غالب حصر چیست؟ فارغ از مجادلات حقوقی درباره حصر، می‌توان درک کرد که حصر یک اقدام پیشگیرانه برای جلوگیری از ادامه وضعیتی بود که تا پیش از آن وجود داشت.

به نظر بنده در این مورد خاص نمی‌توان وارد مباحث حقوقی شد. زیرا ماهیت این پدیده سیاسی است و از آنجا که در جامعه ما وجه سیاسی غالب بر امور دیگر است، لذا جایگاه مستقلی برای سایر چهره‌ها باقی نمی‌ماند که بتوان مستقل از سیاست درباره یک پدیده از زوایای دیگر وارد بحث و گفت‌وگو شد. بنابراین باید بپذیریم که مسئله سیاسی است و نه حقوقی و قضایی. اگرچه درخواست محصورین در خصوص رسیدگی حقوقی حق آنان است و طبیعی هم هست که چنین چیزی را درخواست کنند، زیرا این تنها ابزار دفاعی آنان است، ولی از نظر من سیاستمداران نباید از این ایده دفاع کنند.

چون مسئله سیاسی جامعه را نمی‌توان در قالب حقوقی حل و فصل کرد. این روش به تشدید خصومت منجر خواهد شد و این خلاف ارزش‌های سیاسی و اخلاقی است. هر اقدامی که هدفش رفع خصومت باشد باید مالا منجر به کاهش خصومت و تنش شود و نه افزایش آن. البته بنده همیشه بر حاکمیت قانون تاکید کرده‌ام و مصلحت سنجی را خلاف این اصل دانسته‌ام ولی این یک فرآیند است و لزوما دلیلی ندارد که از اوج سیاست این اقدام آغاز شود.

با این مقدمه اگر بپذیریم که حصر پدیده غیرمجازاتی و موضوعی سیاسی و با هدف پیشگیرانه انجام شده است، راه‌حل موضوع نیز در سیاست است. در این صورت و در درجه اول نباید حصر به هیچ‌وجه شامل محدودیت‌های زندان و مجازات شود. محصورین یا نزدیکان آنان یا دیگران باید حس کنند که هدف حصر فقط قطع یک ارتباط یا حضور سیاسی است (تا وقتی که علل مبدّه با حصر وجود دارد) و هیچ محدودیت دیگری از حیث آسایش در زندگی، دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی و حتی ورزشی و مطالعه و… برای آنان نباید وجود داشته باشد. هرگونه اقدامی برخلاف این قاعده، حصر را از ماهیت خود خارج می‌کند. در مرحله بعد، ادامه حصر باید مبتنی بر استدلالی باشد که موجب آغاز آن شده است. در حالی که زندان و مجازات چنین نیستند.

اگر یک راه را به دلیل خطر بزرش سنگ مسدود می‌کنند، این کار تا زمانی که خطر مزبور در حد عرفی وجود دارد ادامه پیدا می‌کند و به مختص رفع خطر، راه را نیز باید باز کرد. از این نظر و با گذشت ۸ سال از سال ۱۳۸۸ و انجام چند انتخابات و نیز مشارکت عمومی در آن و اصولا تغییر فضای سیاسی داخلی و بین‌المللی به نظر می‌رسد که ادامه حصر سالب به انتفاء موضوع است و به طور قطع محصورین نیز درباره امور سیاسی تصور و تحلیل کمابیش مشابه دیگر فعالان جامعه دارند. حتی اگر تردیدی در این برداشت هم وجود دارد می‌توان به مرور زمان و در یک فرآیند سیاسی دیره حصر را بازر کرد و این به نفع کشور است.

وقتی می‌گوییم به نفع کشور یعنی همه از آن بهره‌مند می‌شوند. پس از انتخابات اخیر، ادامه حصر می‌تواند موجب برداشت‌های دیگر جز هدف پیشگیرانه ادعایی را به ذهن متبادر کند.